

Sporočilo za javnost

Predsednice in predsedniki 15 gospodarskih in kmetijskih organizacij ter združenj enotno izražamo nezadovoljstvo nad predlogom Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev

Ljubljana, 16. november 2023 – Predlog Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev uvaja dodatne obremenitve, ki slabijo slovensko gospodarstvo in kmetijstvo, ter njuno konkurenčnost, predvsem v tistih panogah, ki se že spopadajo z upadanjem naročil, zmanjšanjem proizvodnje, krčenjem obsega potrošnje ter odpuščanju zaposlenih. Zato predsednice in predsedniki 15 gospodarskih in kmetijskih organizacij ter združenj zavračamo to in vse ostale napovedane dodatne obremenitve, saj je za vzpostavitev družbe blaginje, sploh v luči trenutnih globalnih razmer, ključna razbremenitev gospodarstva.

Poleg proračunskih virov in evropskih sredstev bi po sedanjem Predlogu zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev v sklad za obnovo ponovno največ prispevalo ravno gospodarstvo. Solidarnostni prispevek, ki ga je predvidel interventni zakon in je uveljavljena oblika pomoči po svetu, je bil za delodajalce sprejemljiva oblika pomoči. Kakršnemukoli dvigovanju dajatev brez predhodnih temeljitih analiz ter jasnih in transparentnih ocen škode, ostro nasprotujemo. Zato pozivamo vse poslanske skupine, da predlog, ki ga je v Državni zbor RS poslala vlada, ne podprejo in vsaj tokrat prislusnejo opozorilom ter predlogom gospodarstva.

V gospodarstvu **dviga davka od dohodkov pravnih oseb za 3 odstotne točke v razdobju od 2024 do 2028 ne podpiramo**. S tem bi dodatno oslabilo mednarodno konkurenčnost slovenskega, izvozno naravnane gospodarstva. Napovedi za prihodnje mesece so namreč zaskrbljujoče, saj bo Nemčija, ki je slovenska največja zunanjetrgovinska partnerica, v recesiji, Slovenija pa že danes čuti upad povpraševanja z evropskih trgov. Izvoz v države EU-27 se je v prvih osmih mesecih letošnjega leta znižal za 2 %, proizvodnja za 5 %, slovenska trgovina v zadnjem mesecu beleži največji upad prihodkov (upad za 21,5%) v primerjavi z evropskim povprečjem, ki znaša -2,0 %, zmanjšuje se potrošnja in tudi že število delovnih mest – od začetka leta je v predelovalnih dejavnostih že 4000 delovno aktivnih manj, število zaposlenih se zmanjšuje tudi v nekaterih storitvenih dejavnostih. Poleg tega je gospodarstvo že vse od nastopa te vlade deležno novih in novih obremenitev, od razveljavitve davčnih olajšav pri dohodnini prejšnje vlade, do dodatnih obveznosti, ki izhajajo iz Zakona o delovnih razmerjih, preoblikovanja prostovoljnih zdravstvenih prispevkov v obvezne, višje stroške dela, uvedbe novih dajatev za kritje

stroškov dolgotrajne oskrbe, višjih trošarin, višjih cen energentov, ponovnega daljšega kritja bolniške odsotnosti v breme delodajalca, in povečanja stroškov pri čezmejnem opravljanju storitev oziroma začasnih napotitev na delo v tujino. Ob tem je gospodarstvo že moralo plačati tudi dodatne stroške zaradi nepremišljene odločitve o uvedbi dela prostega dne 14. avgusta letos, zadnje neposrečeno rešitev pa predstavljajo evidence delovnega časa, v katera so podjetja že vložila precejšnja finančna sredstva, nekatere zahteve iz tega zakona pa so celo neizvedljive tudi za zaposlene. Poleg tega zaradi slabih izkušenj iz preteklosti dvomimo, da bo dvig DDPO dejansko začasen.

Za gospodarstvo je ključnega pomena tudi močan bančni sektor. Predlagan davek na bilančno vsoto bank in hranilnic bo negativno vplival na kreditno aktivnost in odpornost bančnega sistema. Ustvarjeni dobiček bank prispeva h kapitalski krepitvi le-teh, saj v velikem deležu ostaja v bankah in hranilnicah, in torej ni izplačan v obliki dividend, s čimer se ohranja sposobnost kreditiranja.

Sanacija in obnova po poplavah sta kompleksna projekta. Pristop, ki ga je ubrala vlada, razveljavlja ali dopolnjuje 21 zakonov, kar zahteva multidisciplinaren pristop, sodelovanje in dialog vseh deležnikov ter identifikacijo prioritarnih področij. Prava smer predloga zakona je, da pohitri določene postopke obnove, vendar menimo, da gre v tem primeru za izgubljeno priložnost, v kolikor ne bo ta poenostavitev postala trajna. Poenostavitev postopkov glede umeščanja objektov v prostor je dolgotrajna zahteva gospodarstva, ki že krepko načinja investicijske odločitve v naši državi.

Poleg tega pogrešamo razvojno komponento tega zakona. Ta sicer kot prioriteten razvojni projekt navaja tretjo razvojno os, kar absolutno podpiramo. Vendar to ni nov projekt, zato tudi ne more biti edini razvojni projekt tega zakona. Prav tako ne investicija v 5-G omrežje, ali investicija v slovensko vojsko, ki nista neposredno povezani s po-poplavno obnovo. **Zato ponovno pozivamo odločevalce, da je potrebno v zakonu jasno in transparentno pojasniti izračun škode ter priložiti seznam konkretnih projektov, ki so vezani na obnovo in seznam projektov, ki so razvojne narave, vključno z njihovimi finančnimi konstrukcijami.**

Ekonomski izračuni vzbujajo pomisleke glede pravilnega fiskalnega pristopa vlade, saj kažejo na to, da bi predlagano povečanje dajatev lahko preseгло potrebna sredstva za odpravo škode, povezane s poplavami, in bi se namesto tega presežna zbrana sredstva uporabila za financiranje proračunskega primanjkljaja. Te skrbi še povečuje dejstvo, da je bil javni dolg v prvih treh četrtletjih letošnjega leta najvišji v zadnjem obdobju.

V tako spremenljivih in negotovih mednarodnih okoliščinah potrebuje gospodarstvo stabilno davčno okolje, kjer so pravila znana, stabilna in dolgoročna. Zato podpisniki odločevalce pozivamo k največji stopnji sodelovanja, dialoga in iskanja kompromisov ter korenitega razmisleka pred sprejetjem Predloga zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev, ki bo sicer imel dolgoročne negativne posledice tako za gospodarstvo, kmetijstvo kot tudi nenazadnje za zaposlene.

Gospodarske in kmetijske organizacije ter združenja po abecednem redu

Advantage Austria Ljubljana

AmCham Slovenija

Britansko - slovenska gospodarska zbornica

Gospodarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Združenje ekoloških kmetov Zdravo življenje, Sindikat slovenskih kmetov

Slovensko-nemška gospodarska zbornica

Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

Skupina podjetij z notranjim lastništvom

Trgovinska zbornica Slovenije

Zadružna zveza Slovenije
Združenje bank Slovenije
Združenje delodajalcev Slovenije
Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije
Združenje Manager